

CZĘŚĆ REFERENCYJNA

Część pisemna

- Rozumienie ze słuchu
- Rozumienie tekstów pisanych
- Znajomość środków językowych
- Wypowiedź pisemna

Część ustna

- Rozmowa z odgrywaniem roli
- Opis ilustracji
- Materiał stymulujący

INFORMACJE OGÓLNE

Pisemny egzamin maturalny na poziomie podstawowym rozpoczyna się testem rozumienia ze słuchu, który trwa około 20 minut. W ciągu tego czasu będziesz mieć do wykonania zazwyczaj trzy zadania. Dwukrotnie usłyszysz teksty trwające łącznie około 6 minut oraz polecenia do zadań. W tym czasie uwzględnione są również przerwy na wykonanie zadań. Na egzaminie maturalnym w części sprawdzającej rozumienie ze słuchu występują trzy typy zadań maturalnych:

- test typu prawda/fałsz,
- zadanie na dobieranie,
- test wielokrotnego wyboru.

WSKAZÓWKI

1 PRZEWIDYWANIE TREŚCI NAGRANIA

Zanim wysłuchasz nagrania, powinieneś/powinnaś dobrze się zastanowić, jakich treści możesz się spodziewać w nagraniu i jakie słownictwo możesz usłyszeć, a tym samym sprawnie i szybko skoncentrować się na potrzebnych informacjach.

Pamiętaj więc, aby:

- przeczytać polecenie do zadania, z którego dowiesz się, jaka będzie forma nagrania i czego będzie dotyczyła jego treść,
- zapoznać się z pytaniami i możliwymi odpowiedziami, dzięki którym dowiesz się, na zrozumieniu jakich informacji masz się skupić w szczególności.

2 ODWOŁYWANIE SIĘ DO WIEDZY OGÓLNEJ

Wiele pytań, które odnoszą się do tekstu, dotyczy zjawisk i problemów, które są powszechnie znane. Pamiętaj jednak, że pytania zawsze odnoszą się do treści nagrania i prawidłowa odpowiedź to taka, która jest z nią zgodna. Określając więc, czy jakieś zdanie jest prawdziwe, czy fałszywe, kieruj się tylko tym, co usłyszysz w nagraniu, a nie swoją wiedzą, doświadczeniem lub poglądami.

3 PARAFRAZY LEKSYKALNE

Zasadą pytań testowych jest parafrazowanie informacji zawartych w nagraniu.

Informacje zawarte w pytaniach testowych przekazywane są za pomocą innych wyrazów lub zwrotów niż te, które pojawiły się w nagraniu. Typowe środki leksykalne to:

- synonimy, np.: *gut aussehend* – *schön*,
- antonimy, np.: *lange Hose* – *keine kurze Hose*,
- opisy/definicje, np.: *alle Arbeitsbienen* – *alle, die viel arbeiten*.

Jeśli w nagraniu pojawia się to samo słowo lub zwrot co w pytaniu, to jest to najczęściej pułapka. Sprawdź podczas drugiego słuchania, czy rzeczywiście treść całego zdania jest zarówno w nagraniu, jak i w pytaniu taka sama.

4 ZNACZENIE NIEZNANYCH WYRAZÓW

Jeśli nagranie zawiera wyrazy lub zwroty, których nie znasz, nie denerwuj się. Staraj się wykorzystać kontekst, który pomoże ci odgadnąć, co znaczy dany wyraz lub zwrot. Nie koncentruj jednak całej swojej uwagi na takim zwrocie. Jeśli nie będzie innego wyjścia, po prostu pomiń go i spróbuj poradzić sobie bez niego. Zwróć szczególną uwagę na:

- wyrazy pochodzące z innych języków, np. z języka angielskiego,
- wyrazy złożone – może rozumiesz przynajmniej ich część,
- wyrazy utworzone od innych części mowy.

Pamiętaj, że zadanie nie polega na podawaniu znaczenia poszczególnych wyrazów w tekście, ale na znalezieniu odpowiadającej informacji.

5 PARAFRAZY GRAMATYCZNE

Konstrukcje gramatyczne, które pojawiają się w nagraniu, również są parafrazowane w zadaniach testowych. Pytanie testowe oparte na parafrazie gramatycznej może zawierać informację identyczną z treścią nagrania lub różną od niej. Najczęstsze parafrazy gramatyczne to:

- zdania zawierające porównania, np.:
Heike ist am schönsten in der Klasse. = *Keiner in der Klasse sieht so schön wie Heike aus.*
- zdania zawierające przeczenia, np.:
Man darf hier nicht sprechen. = *Keiner darf hier etwas sagen.*
- zdania zawierające określenia ilości, zaimki nieokreślone, np.:
50% der Leute wollen ins Ausland fahren. = *Die Hälfte der Leute will ins Ausland fahren.*
Jeder muss das probieren. = *Alle müssen das versuchen.*
- zdania zawierające czasowniki modalne, np.:
Er will ans Meer fahren. = *Er hat die Absicht, ans Meer zu fahren.*
- zdania w stronie biernej, np.:
Am Abend wird getanzt. = *Man tanzt am Abend.*
Das Auto kann repariert werden. = *Man kann das Auto reparieren.*
- zdania podrzędnie złożone, np.:
Obwohl ich keine Zeit habe, gehe ich mit. = *Ich bin sehr beschäftigt, trotzdem gehe ich mit.*
Ich möchte nichts essen, weil ich nicht hungrig bin. = *Ich möchte nichts essen, denn ich habe keinen Hunger.*
Er lernt viel, um das Abitur zu bestehen. = *Er will das Abitur bestehen und deshalb lernt er viel.*
Der Junge, dessen Mutter noch so jung ist, fährt in die Schweiz. = *Der Junge fährt in die Schweiz. Seine Mutter ist sehr jung.*
Als Kind war ich glücklich. = *Ich war glücklich, als ich Kind war.*
Vor dem Schlafengehen putze ich die Zähne. = *Ich putze die Zähne, bevor ich schlafen gehe.*
- zdania zawierające podwójne łączniki, np.:
Ich habe weder Zeit noch Geld. = *Ich habe keine Zeit und kein Geld.*

TYPY ZADAŃ

1 TEST TYPU PRAWDA/FALSZ

Test typu prawda/fałsz polega na stwierdzeniu, czy podane zdania są zgodne z informacją zawartą w nagraniu (= prawdziwe), czy nie (= fałszywe). Są to najczęściej parafrazy informacji występujących w nagraniu, dlatego przed wysłuchaniem go przeczytaj uważnie podane zdania i zastanów się, w jaki sposób można je sparafrazować (czyli powiedzieć to samo, ale używając innych słów).

- Zwróć uwagę na to, że kolejność pytań lub zdań jest zgodna z kolejnością informacji prezentowanych w nagraniu.
- Zdania/Pytania znajdujące się na samym końcu mogą dotyczyć intencji mówiącego lub kontekstu sytuacyjnego. Zazwyczaj należy się wtedy odnieść do całego nagrania.

2 DOBIERANIE

W tym zadaniu musisz dopasować zdania do czterech konkretnych wypowiedzi. Dodatkowo podano jedno zdanie, które nie pasuje do żadnego z nagrań i należy je wyeliminować. Zdania mogą odnosić się albo do kontekstu wypowiedzi, albo do jej głównej myśli, albo do intencji mówiącego. W każdym przypadku twoim zadaniem będzie wybranie tego spośród podanych zdań, które odpowiada treści konkretnej wypowiedzi.

TEST 1

1•01

Zadanie 1. (0–5)

Usłyszysz dwukrotnie wywiad z ekspertką do spraw żywienia. Zdecyduj, które zdania (1.1.–1.5.) są zgodne z treścią wywiadu (R), a które nie (F).

		R	F
1.1.	Wir sollten nur gekochtes Gemüse essen.		
1.2.	Wir sollten das Gemüse nur kurz zubereiten.		
1.3.	Das Gemüse soll nicht im Kühlschrank liegen.		
1.4.	Alle Gemüsesorten sind gut für die Haut.		
1.5.	Dr. Moritz empfiehlt allen frische Salate.		

1•02

Zadanie 2. (0–4)

Usłyszysz dwukrotnie cztery wypowiedzi związane z zainteresowaniami. Do każdej wypowiedzi (2.1.–2.4.) dopasuj odpowiadające jej zdanie (A–E). Wpisz rozwiązania do tabeli. Uwaga: jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej wypowiedzi.

- A. Die Person engagiert sich für die Umwelt.
- B. Die Person findet Medien und Film spannend.
- C. Die Interessen der Person liegen im Bereich Mode.
- D. Die Person möchte Tierarzt werden.
- E. Die Person möchte Journalist werden.

2.1.	2.2.	2.3.	2.4.

- Kolejność tekstów nie odpowiada kolejności zdań podanych w poleceniu – musisz od razu nastawić się na to, że informacja potrzebna do wybrania prawidłowej odpowiedzi na pierwsze z nich może znaleźć się, na przykład, we fragmencie tekstu odczytanym na samym końcu.
- Uważnie słuchaj tekstów dwa razy – podczas pierwszego słuchania przeznacz trochę więcej czasu na oswajanie się z różnorodnością fragmentów w nagraniu; nastaw się też od razu na wychwytywanie w tekście wszelkich potrzebnych informacji, które możesz zweryfikować podczas słuchania materiału po raz drugi.
- Nie skupiaj się na pojedynczych słowach, ponieważ mogą wprowadzić cię w błąd. Zarówno w zdaniu, jak i w nagraniu może występować dokładnie to samo słowo, a mimo to dane zdanie nie będzie poprawną odpowiedzią.
- Jeśli zadanie polega na dopasowaniu do usłyszanych fragmentów zdań podsumowujących lub tytułów, po usłyszaniu każdego fragmentu staraj się samodzielnie sformułować jego główną myśl i na tej podstawie wybrać później jedną z podanych odpowiedzi.

3 TEST WIELOKROTNEGO WYBORU

W tym zadaniu usłyszysz kilka krótkich tekstów o różnej tematyce. Do każdego tekstu przypisane jest najczęściej jedno zadanie wielokrotnego wyboru. Spośród trzech podanych zakończeń zdania czy odpowiedzi na pytanie dotyczące danego tekstu tylko jedno jest poprawne. Twoim zadaniem jest wyeliminowanie dwóch błędnych

odpowiedzi i zakreślenie właściwej. Zadania odnoszą się do szczegółowych informacji zawartych w tekstach albo do kontekstu wypowiedzi. Musisz wychwycić informację, która sprawia, że dana odpowiedź jest prawidłowa.

TEST 1

Zadanie 3. (0-6)

Usłyszysz dwukrotnie sześć tekstów. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią nagrania. Zakreśl literę A, B albo C.

Tekst 1.

3.1. Was will der Sprecher sagen?

- A. Wir sollten mehr Zeitungen lesen.
- B. Wir sollten elektronische Medien zum Lesen nutzen.
- C. Wir sollten nicht auf Zeitungen in Papierform verzichten.

Tekst 2.

3.2. Wofür wirbt man in der Radioansage?

- A. Für den Frühlingsanfang.
- B. Für mehr Bewegung im Alltag.
- C. Für einen autofreien Tag.

Tekst 3.

3.3. Welche Berufserfahrungen hat die Person gesammelt?

- A. Als Büroaushilfe.
- B. Als Zimmermädchen.
- C. Als Sekretärin.

Tekst 4.

3.4. Warum ist Katja jetzt krank?

- A. Sie war zu leicht angezogen.
- B. Sie hat sich von anderen angesteckt.
- C. Sie hatte keine Impfung bekommen.

Tekst 5.

3.5. Seit wann treibt die Sprecherin Sport?

- A. Seit Anfang des Jahres.
- B. Seit einer Ewigkeit.
- C. Seit zwei Jahren.

Tekst 6.

3.6. Worum geht es in der Meldung?

- A. Ein Mädchen sucht seine Eltern.
- B. Ein Mädchen ist von zu Hause gelaufen.
- C. Ein Mädchen ist verschwunden.

- Podczas pierwszego słuchania notuj swoje propozycje odpowiedzi na pytania z zadania. Porównaj je potem z podanymi odpowiedziami i wybierz najbardziej zbliżone.
- Uważaj na odpowiedzi, które brzmią identycznie jak informacje w nagraniu. Często są one nieprawidłowe. Mogą to być na przykład wszelkiego rodzaju uogólnienia, stwierdzenia, które na pozór wydają się oczywiste, a także wypowiedzi, które zawierają dokładnie te same słowa i zwroty co te użyte w nagraniu.
- Czasami informacja potrzebna do udzielenia odpowiedzi nie jest podana w nagraniu w sposób bezpośredni, musisz ją sam/sama wywnioskować na podstawie tego, co usłyszysz.
- Jeśli nie jesteś pewien/pewna, która odpowiedź jest prawidłowa, zastosuj metodę eliminacji. Zacznij od wykreślenia opcji, które twoim zdaniem są na pewno błędne, i pomyśl, dlaczego odrzucasz te opcje.

INFORMACJE OGÓLNE

Rozumienie tekstu czytanego stanowi (wspólnie z zadaniami sprawdzającymi znajomość środków językowych oraz sprawność pisania) część pisemnego egzaminu maturalnego na poziomie podstawowym, którą zdający wykonuje w ciągu 100 minut (czyli w czasie, który pozostaje po przeprowadzeniu zadań sprawdzających umiejętność rozumienia ze słuchu). Ponieważ to ty decydujesz, w jakiej kolejności i jak długo (oczywiście w ramach ogólnego limitu około 100 minut!) będziesz wykonywać poszczególne zadania, bardzo ważne jest wybranie skutecznej strategii. W ramach przygotowań do egzaminu mierz czas potrzebny ci do zrobienia poszczególnych zadań i ćwicz różną kolejność ich wykonywania; pozwoli ci to wypracować najlepszą strategię, którą wykorzystasz na egzaminie. Rozważ rozpoczęcie pracy od zadań, które są dla Ciebie najłatwiejsze. Resztę czasu będziesz mógł/mogła poświęcić na trudniejsze zadania, mając jednocześnie gwarancję, że część zadań już rozwiązałeś/rozwiązałaś. Na egzaminie maturalnym w części sprawdzającej rozumienie tekstów pisanych występują następujące typy zadań maturalnych:

- zadanie na dobieranie nagłówków/pytań do fragmentów tekstu,
- zadanie na dobieranie zdań do luk w tekście,
- test wielokrotnego wyboru w formie ABCD,
- test wielokrotnego wyboru w formie ABC,
- test typu prawda/fałsz.

WSKAZÓWKI

1 UWAGNE CZYTANIE PYTAŃ I POLECEŃ

Przed zapoznaniem się z tekstem należy zawsze dokładnie przeczytać polecenie i pytania do każdego zadania. W ten sposób szybciej zorientujesz się, na co warto zwrócić szczególną uwagę podczas czytania tekstu, a to pozwoli ci o wiele sprawniej wyłonić potrzebne informacje.

2 BUDOWANIE HIPOTEZ DOTYCZĄCYCH TREŚCI TEKSTU

Zanim rozpoczniesz rozwiązywać zadanie, wykorzystaj wszystkie podane informacje dotyczące tekstu. Znajdziesz je w tytule oraz w poleceniu i pytaniach do zadania. Na ich podstawie zastanów się, o czym będzie mowa w tekście. Nie udzielaj jednak od razu tzw. logicznych czy oczywistych odpowiedzi, tylko szukaj zawsze ich potwierdzenia w tekście. Podczas czytania materiału po raz pierwszy spróbuj jedynie zorientować się ogólnie, o czym on jest. Jeśli zastosujesz się do tej zasady, żaden tekst nie będzie wydawał ci się trudny. A dzięki wcześniejszemu przeczytaniu pytań szybko zorientujesz się, gdzie możesz znaleźć informacje potrzebne do rozwiązania zadania.

3 ŚRODKI LEKSYKALNE I GRAMATYCZNE

W pytaniach testowych informacja przekazywana jest na ogół za pomocą innych niż w tekście wyrazów lub zwrotów oraz form gramatycznych. Przykłady typowych parafraz zostały przedstawione na stronie 8.

4 ZNACZENIE NIEZNANYCH WYRAZÓW

Jeśli tekst zawiera wyrazy lub zwroty, których nie znasz, przyjmij to ze spokojem. Pamiętaj, że zadanie nie polega na podawaniu znaczenia wszystkich wyrazów w tekście, tylko na wydobyciu z niego odpowiedniej informacji. Staraj się odgadnąć, co dany wyraz lub zwrot znaczy, korzystając z kontekstu, w którym się znajduje. Zwróć uwagę na:

- formę gramatyczną danego wyrazu/zwrotu (np.: rzeczownik/przymiotnik/przysłówek),
- jego pozycję i funkcję w tekście,
- podobieństwo danego wyrazu/zwrotu do wyrazu w języku polskim, np.: *Hotel, Universität, Zirkus*,
- wyrazy pochodzące z innych języków, np.: z języka angielskiego,
- wyrazy złożone,
- wyrazy utworzone od innych części mowy.

Weź też pod uwagę swoją ogólną wiedzę kulturową. Jeśli nie będzie innego wyjścia, po prostu pomiń ten wyraz lub zwrot i spróbuj radzić sobie bez niego.

TYPY ZADAŃ

1 DOBIERANIE

To zadanie polega na dopasowaniu nagłówków, krótkich zdań lub pytań do poszczególnych fragmentów jednego tekstu. Dobierając nagłówki, musisz określić główną myśl każdego z akapitów, a następnie z podanych możliwości wybrać tę, która najlepiej podsumowuje jego treść. W zadaniu podano dodatkowo dwa nagłówki lub pytania, które nie pasują do żadnego fragmentu tekstu.

- Przy dopasowywaniu do tekstu nagłówków (podtytułów), zwrotów lub pytań skoncentruj się przede wszystkim na głównej myśli tekstu lub danej jego części. Zawsze najpierw przeczytaj wszystkie podane opcje, a dopiero potem przyporządkowuj je poszczególnym fragmentom tekstu.
- Uważaj na nagłówki lub pytania zawierające wyrazy i zwroty, które występują także w tekście. Mogą wprowadzić cię w błąd, a dana odpowiedź wcale nie musi być poprawna.
- Przy przyporządkowywaniu pytań do tekstu spróbuj znaleźć w nim miejsce, w którym znajduje się odpowiedź na zadane pytanie.

TEST 1

Zadanie 4. (0–4)

Przeczytaj tekst. Do każdej jego części (4.1.–4.4.) dobierz właściwe pytanie (A–F).

Uwaga: dwa pytania podane zostały dodatkowo i nie pasują do żadnej części.

- Wie sollen wir ein heftiges Gespräch beenden?
- Wie kann man heftige Diskussionen vermeiden?
- Welche Situationen enden oft mit einer heftigen Diskussion?
- Was kann noch über das Ergebnis des Gesprächs entscheiden?
- Wie kann man im Alltag ruhig bleiben?
- Warum enden so viele Gespräche mit heftigen Diskussionen?

STREITEN JA, ABER RICHTIG!

4.1.

Du bist böse auf deine Schwester, weil sie dein Kleid angezogen hat. Deine Mutter hat dir wieder verboten, auf eine Party zu gehen. Dein bester Kumpel hat den ganzen Nachmittag mit deiner Freundin geflirtet. Du findest das nicht in Ordnung und möchtest deine Meinung sagen.

4.2.

Nur eine Sache ist sicher, wenn es zu einem Streit kommt: Hier sind Emotionen im Spiel. Und die erlauben uns oft nicht, in aller Ruhe und vernünftig über ein Problem zu diskutieren. Deswegen sollten wir immer daran denken, nicht vorschnell zu reagieren.

4.3.

Am besten also einfach ruhig bleiben, wenn man sieht, dass da etwas falsch läuft. Ein paar Mal tief einatmen, den Raum kurz verlassen und frischen Tee machen, ein paar Schritte laufen – einfach ein paar Minuten abwarten, bis man ruhiger wird und die richtigen Worte finden kann. Am besten einen Tag abwarten und dann den richtigen Zeitpunkt auswählen.

4.4.

Die Atmosphäre des Gesprächs spielt eine wichtige Rolle. Im Gespräch sollen wir zu jeder These sachliche Argumente finden. Und noch eines dürfen wir nicht vergessen: Ein bisschen Humor ist bei jedem Gespräch ratsam und hilfreich, auch wenn es schwer fällt.

2 TEST WIELOKROTNEGO WYBORU ABC (trzy teksty)

To zadanie polega na przeczytaniu trzech krótkich tekstów na jeden wspólny temat, ale o różnej formie. Każdemu z nich towarzyszy jedno zadanie wielokrotnego wyboru. Z trzech opcji (A, B i C) należy wyeliminować dwie błędne odpowiedzi i wybrać prawidłową, zgodną z informacją

podaną w tekście. Twoim zadaniem jest wychwycić informację, która sprawia, że dana odpowiedź jest prawidłowa. W jednym z zadań trzeba określić myśl główną danego tekstu, w innym należy odnaleźć informację szczegółową, a w trzecim – określić intencje autora.

TEST 1

Zadanie 5. (0-3)

Przeczytaj trzy teksty związane z językami obcymi. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl literę A, B albo C.

Tekst 1.

Die Sprache der Werbung

Englisch ist bei uns die beliebteste Fremdsprache. Und nicht nur das. Unter anderem ist es auch die Lieblingssprache der Reklameprofis. Die Werbemanager sind sich sicher, dass ihre Werbebotschaften von allen verstanden werden. Stimmt das wirklich? Unsere Umfrage, die wir unter 500 Kunden durchgeführt haben, hat erstaunliche Ergebnisse ans Licht gebracht: Die meisten Werbebotschaften werden von der Hälfte der Kunden leider falsch verstanden. Den Werbespruch „Come in and find out“ haben die meisten als eine Anweisung gesehen, etwa als „Komm rein und finde wieder raus“.

5.1. Was will der Autor des Textes sagen?

- A. Englisch wird gern in der Werbung benutzt.
- B. Die Fremdsprachenausbildung an den Schulen ist schlecht.
- C. Viele Werbungen haben keine Wirkung, weil sie nicht verstanden werden.

Tekst 2.

Englisch ist nicht mehr alles

Wenn man denkt, dass man mit perfekten Englischkenntnissen bereits die Welt erobern kann, kann man eine bittere Überraschung erleben. Klar, man kann sich vielleicht fast überall verständigen. Aber wenn man zum Beispiel eine Arbeitsstelle sucht, hilft uns das nicht mehr viel. In beinahe jeder Bewerbungsmappe finden die Arbeitgeber: Hochschulabschluss, Computerkenntnisse und ... Englischkenntnisse. Wie kann man aber unter den Tausenden Bewerbern auf sich aufmerksam machen? Dabei helfen wir Ihnen mit ein paar einfachen Tipps.

5.2. Was kann man erreichen, wenn man perfekt Englisch spricht?

- A. Sicher eine gute Arbeit finden.
- B. Mit anderen auf der ganzen Welt kommunizieren.
- C. Sich eine gute Zukunft aufbauen.

Tekst 3.

Als Junge war ich von Griechenland fasziniert und bin mehrmals dorthin gefahren. Von jeder Reise brachte ich ein paar Wörter mit, die ich behalten habe. Nach dem Abitur habe ich beschlossen, in einer Sprachschule als Hobby Griechisch zu lernen. „Wozu brauchst du Griechisch?“ haben mich viele Freunde gefragt. Ich blieb trotzdem bei der Sprache. Mein ganzes Studium lang habe ich weitergelernt. Nach dem Studium habe ich schnell eine Arbeitsstelle bei einer griechischen Bank gefunden. Unter 200 Bewerbern war ich der einzige mit Griechischkenntnissen und damit unschlagbar.

5.3. Warum hat Thomas Griechisch gelernt?

- A. Er wollte eine gute Arbeit bekommen.
- B. Es war sein Hobby.
- C. Er hatte viele Freunde in Griechenland.

- Znajdź fragmenty tekstu, do których odnoszą się poszczególne pytania. Pamiętaj, że mogą one mieć bardzo różną długość (od jednego wyrazu/zwrotu po cały akapit).
- Błędne odpowiedzi są zazwyczaj bardzo zbliżone do treści tekstu i często pozornie wydają się właściwe. Mogą to być na przykład wszelkiego rodzaju uogólnienia, stwierdzenia, które na pozór wydają się oczywiste, ale jednak nie są zgodne z treścią tekstu.
- Nieprawidłowe odpowiedzi mogą różnić się od prawidłowych formą gramatyczną, nieznacznie zmienioną informacją lub być tylko częściowo zgodne z tekstem. Mogą one zawierać dokładnie te same słowa i zwroty, jakie zostały użyte w tekście, ale mówić o czymś innym.
- Wyeliminuj nieprawidłowe odpowiedzi. Dopiero wtedy zaznacz swoją ostateczną odpowiedź.

**3 TEST WIELOKROTNEGO WYBORU
ABCD (jeden tekst)**

W tym zadaniu trzeba znaleźć poprawną odpowiedź do tekstu, wybierając spośród czterech możliwych. Zadanie polega na wyeliminowaniu trzech niepoprawnych odpowiedzi i wybraniu jednej właściwej. Wybrana odpowiedź musi być zgodna z informacją podaną w tekście. Zadanie sprawdza umiejętność wyszukiwania w tekście szczegółowych informacji oraz określania intencji autora. Błędne odpowiedzi są zazwyczaj bardzo zbliżone do treści tekstu. Mogą to być na przykład wszelkiego rodzaju uogólnienia, stwierdzenia, które na pozór wydają się oczywiste, a także wypowiedzi, które zawierają dokładnie te same słowa i zwroty, jakie zostały użyte w tekście. Twoim zadaniem jest wychwycić informację, która sprawia, że dana odpowiedź jest prawidłowa.

TEST 1

Zadanie 6. (0-5)

Przeczytaj tekst. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl literę A, B, C albo D.

BEGABUNG – EIN FLUCH?

„Als Kind hatte ich es nicht leicht. Zu der Zeit, als die anderen Kinder in meinem Alter noch weder lesen noch rechnen konnten und nur draußen spielen wollten, habe ich bereits Bücher verschlungen. Oft habe ich ein Buch nach dem anderen gelesen. Ich wollte mich mit ihnen über diese Bücher unterhalten, aber meine Freunde wollten immer nur spielen ... und haben mich gelangweilt. Sie dagegen haben sich über mich lustig gemacht. Noch schlimmer wurde es in der Schule. Da haben sie mich als Streber beschimpft. Es kam immer öfter zum Streit zwischen uns. Meine damalige Klassenlehrerin ist auf mich aufmerksam geworden, weil ich immer aggressiver wurde. Sie hat mich zu einem Psychologen geschickt“, erinnert sich heute der diesjährige Gewinner des Wettbewerbs „Junge Talente gesucht“, Marco Moritz. Heute ist seine Lehrerin stolz auf ihn. Über die ersten Jahre spricht sie nicht viel: „Marco war schon immer etwas Besonderes unter seinen Mitschülern. Es war mir schon von Anfang an klar, dass er hochbegabt ist und spezielle Unterstützung braucht.“ Der Psychologe hat damals mit Marco einen Test gemacht. Dabei hat sich herausgestellt, dass der Junge tatsächlich hochbegabt ist und sofort wurde er drei Klassen höher eingestuft. Doch auch die vierte Klasse hat Marco schneller als seine Mitschüler beendet. Mit zwölf Jahren und mit dem Abiturzeugnis in der Tasche hat er angefangen, Informatik zu studieren. Bereits nach einem Jahr hat er eine Software entwickelt, von der selbst die besten Informatiker nur sagen können: Hut ab! Das neue Programm soll das Fremdsprachenlernen revolutionieren. Die Fremdsprachenlehrer können es kaum erwarten, bis das Programm auf den Markt kommt. Marco selbst bleibt bescheiden und ziemlich nachdenklich. Auf die Frage, ob er sich nicht freue, antwortet er: „Ja sicher, ich weiß, dass das Programm vielen das Fremdsprachenlernen erleichtert. Sicher bin ich stolz. In Momenten wie diesen muss ich aber einfach an meine Kindheit zurückdenken. Und da sehe ich wenig Erfreuliches. Ich wünschte mir, ich wäre so wie die anderen“.

TEST 1

6.1. Was hat Marco als Kind gern gemacht?

- A. Mit anderen Kindern gespielt.
- B. Bücher gelesen.
- C. Mit anderen Kindern viel Zeit draußen verbracht.
- D. Sich gelangweilt.

6.2. Hatte Marco einen guten Kontakt mit seinen Mitschülern?

- A. Ja, sie haben viel zusammen gelacht.
- B. Ja, sie hatten zusammen viel Spaß.
- C. Nein, sie hatten viel Ärger.
- D. Nein, sie haben nicht miteinander gesprochen.

6.3. Wie war die Reaktion der Klassenlehrerin von Marco?

- A. Sie hat ihn zur psychologischen Beratung geschickt.
- B. Sie wollte ihn nicht unterstützen.
- C. Sie hat ihn zum Wettbewerb „Junge Talente“ geschickt.
- D. Sie war böse auf ihn, weil er so aggressiv war.

6.4. Wann hat Marco die Grundschule beendet?

- A. Drei Jahre früher als die anderen.
- B. Er hat die Grundschule nicht besuchen müssen.
- C. Mit zwölf Jahren.
- D. Fast vier Jahre früher als die anderen.

6.5. Was empfindet Marco bei der Frage nach seinem Erfolg?

- A. Er kann nicht stolz auf sich sein.
- B. Er kann sich nicht freuen.
- C. Er möchte wieder Kind sein.
- D. Er möchte ein normaler Mensch sein.

4 DOBIERANIE ZDAŃ DO LUK

To zadanie polega na poprawnym wpisaniu brakujących zdań w odpowiednie miejsca. Do wyboru masz o dwa zdania więcej niż jest luk w tekście. Te dwa dodatkowe zdania

nie pasują do żadnej luki. To zadanie sprawdza, czy potrafisz rozpoznać związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.

TEST 1

Zadanie 7. (0-3)

Przeczytaj tekst, z którego usunięto trzy zdania. Wpisz w luki 7.1.-7.3. litery, którymi oznaczono brakujące zdania (A-E), tak aby otrzymać logiczny i spójny tekst. Uwaga: dwa zdania zostały podane dodatkowo i nie pasują do żadnej luki.

Wer denkt an die Sommerferien? An Urlaub? An Erholung? Wir alle. Das hat unsere neueste Umfrage zum Thema Urlaubswünsche deutlich gezeigt. 7.1. ____ Wir können mit dem Kauf einer neuen Stereoanlage warten, oder die neuesten Kleider vergessen, aber nicht den Urlaub. Geld für den Urlaub wird von allen gespart. Von der Tourismusbranche wird das selbstverständlich ausgenutzt. 7.2. ____ Sie machen viele preislich attraktive Angebote, damit sich alle in aller Ruhe überlegen können, wohin die Reise im Sommer gehen soll. Bei der Auswahl des passenden Angebots geben viele Befragte an, dass für sie nur der Preis zählt, den sie für die Reise zahlen müssen. An Komfort zum Beispiel sind sie gar nicht interessiert. 7.3. ____ Keinen kümmert es mehr, ob man drei Mahlzeiten am Tag bekommt oder ob das Frühstück im Preis enthalten ist.

- A. Die Unterkunft in 5-Sterne-Hotels mit vielen Extras wird besonders gern gebucht.
- B. Auch die Verpflegung spielt keine so große Rolle mehr.
- C. Die Kunden buchen gern Billigreisen.
- D. Selbst wenn wir knapp bei Kasse sind, das Letzte worauf wir verzichten, ist die Erholung.
- E. Die Reisebüros verschicken schon im Januar ihre Kataloge.

- Najpierw szybko przeczytaj tekst, żeby zorientować się, czego dotyczą poszczególne jego części. Staraj się jak najlepiej zrozumieć tekst, ignorując występujące w nim luki.
- Następnie uważnie przeczytaj fragmenty umieszczone pod tekstem. Mogą to być zarówno pojedyncze zdania, jak i krótkie części tekstu.
- Umieszczając podane fragmenty w lukach, zwróć uwagę zarówno na to, co występuje przed luką, jak i na to, co jest po niej. Zastanów się, czy zdanie po brakującym fragmencie prezentuje ten sam tok myślenia, czy też przeciwny niż w zdaniu przed luką.
- Skorzystaj z podpowiedzi leksykalnych w postaci łączników zdań, zaimków osobowych, odniesień do osób lub miejsc.
- Czytając podane w zadaniu zdania do uzupełnienia luk, przeanalizuj występujące w nich zaimki i sprawdzaj, jakiego rzeczownika w tekście mogą dotyczyć.
- Zwróć uwagę na spójniki. Może w podanych zdaniach znajduje się spójnik odpowiednio łączący rozdzielone zdania?
- Zwracaj uwagę na liczbę pojedynczą lub mnogą rzeczowników oraz formy czasowników – to również może ci pomóc w zidentyfikowaniu zdania uzupełniającego lukę.

INFORMACJE OGÓLNE

Celem tej części egzaminu pisemnego jest sprawdzenie znajomości różnych struktur leksykalno-gramatycznych i funkcji językowych. Na egzaminie maturalnym w części sprawdzającej znajomość środków językowych mogą wystąpić następujące typy zadań maturalnych:

- test luk sterowanych,
- uzupełnianie minidialogów,
- tłumaczenie fragmentów zdań,
- parafraza zdań,
- pary leksykalne.

Również tutaj przyda się znajomość technik egzaminacyjnych.

WSKAZÓWKI

KONTEKST

Ponieważ kontekst jest bardzo istotnym czynnikiem w zadaniach na znajomość środków językowych, zanim zdecydujesz się na wybór któregoś z wariantów i uzupełnienie luki, przeczytaj cały tekst, ignorując puste miejsca. Dzięki temu zobaczysz szerszy kontekst i będziesz dokładniej wiedział/wiedziała, którym słowem, wyrażeniem bądź strukturą uzupełnić lukę.

ANALIZA SĄSIĘDZTWA LUKI

Zanim wybierzesz jedną z odpowiedzi, zawsze przeanalizuj najbliższe sąsiedztwo luki, czyli wyrazy bezpośrednio ją poprzedzające i umieszczone zaraz po niej. Po uzupełnieniu luk tekst musi być poprawny gramatycznie. Po zakończeniu zadania przeczytaj jeszcze raz wszystkie zdania/cały tekst, aby sprawdzić, czy tworzą/tworzy spójną całość.

OPCJE ODPOWIEDZI

Pamiętaj, że warianty odpowiedzi zawierające pojedyncze słowa mogą być bardzo zbliżone do siebie znaczeniowo, jednak tylko jedno z nich będzie pasować do występujących wokół luki innych wyrazów, z którymi często będzie tworzyć kolokację/wyrażenie lub idiom. Zawsze szukaj podpowiedzi i wskazówek dla swojego wyboru.

ŚRODKI LEKSYKALNE

W toku nauki i przygotowywania się do egzaminu niezwykle ważne jest zapisywanie i zapamiętywanie nie pojedynczych słów, ale całych wyrażen. Ucząc się lub powtarzając słownictwo do egzaminu, twórz jak najwięcej zwrotów z nimi, np. chcąc zapamiętać słowa: *das Schiff, die Ecke, das Studium*, twórz i powtarzaj zwroty, w których te słowa najczęściej występują: *mit dem Schiff, in der Ecke, das Studium abschließen* ... Zawsze powtarzaj czasowniki wraz z ich formami podstawowymi, a rzeczowniki z rodzajnikami oraz liczbą mnogą. Wtedy wiele luk w zadaniach testowych będziesz mógł/mogła uzupełnić szybko i bezbłędnie.

STRUKTURY GRAMATYCZNE

Test na znajomość środków językowych zawiera również pytania, np. luki w tekstach dotyczące zagadnień gramatycznych. W toku przygotowań do egzaminu rysuj schematy i tabele z różnymi zagadnieniami obrazujące ich budowę. Szybko rozpoznasz wtedy, jakiej części danego zagadnienia dotyczy dana luka.

TYPY ZADAŃ

TEST LUK STEROWANYCH

To zadanie polega na wybraniu fragmentów prawidłowo uzupełniających luki w tekście, przy czym należy uzupełnić go za pomocą elementów leksykalnych i struktur gramatycznych, a nie całych zdań, jak w zadaniu 7. Słowa służące do uzupełnienia luk mogą tworzyć kolokacje ze słowami

znajdującymi się w tekście przed nimi i po nich. Zwracaj uwagę na liczbę pojedynczą lub mnogą rzeczowników oraz formy czasowników – mogą ci one pomóc w zidentyfikowaniu struktury gramatycznej uzupełniającej lukę.

TEST 1

Zadanie 8. (0–6)

Przeczytaj tekst. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwe uzupełnienie luk, tak aby otrzymać logiczny i gramatycznie poprawny tekst. Zakreśl literę A, B albo C.

Man geht durch ein Einkaufszentrum. Reduziert! Kauf 3, Zahl 2! – überall hängen solche Schilder. Egal, wofür man sich **8.1.** _____, das ist bestimmt ein günstiges Angebot. Da lockt links ein Schild: MP4-Player heute nicht für 89, **8.2.** _____ nur 69 €. Das ist ja Wahnsinn! Da bleiben 20 € in der Tasche! Man überlegt also, ob man nicht vielleicht tatsächlich einen braucht. Dann bekommt man auf dem Weg eine Rabattkarte für den Friseurbesuch in die Hand gedrückt und sofort denkt man darüber nach, ob man nicht mal **8.3.** _____ Friseur gehen sollte. Man hat das zwar für den nächsten Monat geplant, aber heute zahlt man 50% weniger. Warum also nicht sofort gehen?! Man **8.4.** _____ sich für eine Weile in ein Café. Hier bekommt man zur zweiten Tasse Kaffee eine Portion Eis. Und **8.5.** _____ man eigentlich gar kein Eis mag, nimmt man doch den zweiten Kaffee. Wenn das Eis gratis ist – da kann man doch nicht nein sagen, oder? Zu Hause beginnt man dann, sich viele Fragen zu **8.6.** _____: Warum sind all die Produkte plötzlich so billig? Wie viel ist eigentlich ein MP4-Player wert? Warum esse ich ein Eis, obwohl ich gar keins wollte?

8.1.

- A. entschieden
- B. entscheiden
- C. entscheidet

8.2.

- A. denn
- B. sondern
- C. oder

8.3.

- A. zum
- B. in den
- C. nach

8.4.

- A. amüsiert
- B. setzt
- C. unterhält

8.5.

- A. obwohl
- B. weil
- C. dass

8.6.

- A. antworten
- B. aufschreiben
- C. stellen

UZUPEŁNIANIE MINIDIALOGÓW

W tym zadaniu podana jest jedna z kwestii w minidialogu. Spośród trzech możliwych reakcji na wcześniejsze zdanie należy wybrać tę poprawną w danej sytuacji.

TEST 1

Zadanie 9. (0-4)

Uzupełnij poniższe minidialogi (9.1.-9.4.), wybierając brakującą wypowiedź jednej z osób. Zakreśl literę A, B albo C.

9.1.

- Wann seid ihr zurückgekommen?

- _____.

- A. Seit zwei Tagen.
- B. Gestern Nachmittag sind wir gelandet.
- C. Vor Freitag sind wir nicht zurück.

9.2.

- Hast du kein Taschengeld mehr?

- _____.

- A. Doch, ich habe noch 10€.
- B. Nein, ich habe viel gespart.
- C. Danke, ich habe das Geld gestern bekommen.

9.3.

- _____.

- Ja sicher, Sie können ihn am Montag abholen.

- A. Mein Computer ist kaputt. Kannst du mir deinen leihen?
- B. Lässt sich der Computer noch reparieren?
- C. Bringst du meinen Laptop zum Computerservice?

9.4.

- Was schlagt ihr vor?

- _____.

- A. Das will ich nicht machen.
- B. Ich kann nicht Ski fahren.
- C. Gehen wir ins Schwimmbad!

Jako zadanie 9. mogą pojawić się też następujące typy zadań:

• **TŁUMACZENIE FRAGMENTÓW ZDAŃ**

Zdania w tym zadaniu mają fragmenty w języku polskim. Z podanych trzech wariantów trzeba dobrać poprawne tłumaczenie polskiego fragmentu, pasujące do reszty niemieckiego zdania.

• **PARAFRAZA ZDAŃ**

Zdania w tym zadaniu mają wyróżnione lub podkreślone fragmenty. Z podanych trzech możliwości trzeba wybrać taką, która poprawnie zastąpi ów zaznaczony fragment.

• **PARY LEKSYKALNE**

W tym zadaniu podane są pary zdań z lukami. Obie luki w obu zdaniach można uzupełnić tym samym słowem – twoim zadaniem jest wybrać ten wyraz spośród trzech możliwości.

INFORMACJE OGÓLNE

W trakcie maturalnego egzaminu pisemnego otrzymasz jedno zadanie polegające na napisaniu tekstu użytkowego zgodnie z wytycznymi dotyczącymi treści i formy. Typy wypowiedzi pisemnych, które mogą wystąpić w ramach egzaminu pisemnego, to:

- e-mail,
- list prywatny,
- wiadomość na blogu,
- wiadomość na forum internetowym.

Pierwsze i ostatnie zdanie zostały podane i musisz dostosować swoją wypowiedź do tych ram. Jej długość nie może przekroczyć podanego limitu, który wynosi od 80 do 130 słów. Egzaminujący będzie oceniał treść (umiejętność pełnego przekazania czterech informacji), spójność i logikę wypowiedzi, bogactwo językowe oraz poprawność językową.

WSKAZÓWKI

1 ROZWIĘCIĘ INFORMACJI Z POLECENIA

Polecenie do zadania pisemnego wyraźnie określa:

- **kontekst sytuacyjny**, w jakim masz napisać tekst danego typu,
- **typ tekstu**, jaki masz napisać,
- **cztery informacje**, które musisz zawrzeć w tekście.

Spśród wszystkich elementów polecenia, na które musisz zwrócić baczną uwagę, szczególnie istotne są cztery informacje, które masz zawrzeć w swoim tekście. Oceniający twoją wypowiedź pisemną wezmą pod uwagę, do ilu punktów się odniosłeś/odniosłaś, a następnie ile z nich rozwinąłeś/rozwinęłaś. Za odniesienie się do wszystkich informacji i ich szczegółowe rozwinięcie możesz otrzymać 4 punkty.

2 RODZAJE INFORMACJI

Pisząc tekst, będziesz musiał/musiała wykazać się umiejętnością np.: opisywania, relacjonowania zdarzeń, uzasadniania opinii, zapraszania, przedstawiania wad i zalet rozwiązań i poglądów itd. Ucz się na pamięć zwrotów, które ci w tym pomogą. Wtedy podczas pisania wypowiedzi będą przychodziły ci do głowy automatycznie, a ty będziesz mógł/mogła skupić się na głównej myśli wypowiedzi i połączeniu jej poszczególnych fragmentów w logiczną całość.

Pomoże ci w tym bank zwrotów, który znajdziesz na stronach 25–28.

3 SPÓJNOŚĆ WYPOWIEDZI

W ocenie spójności i logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub poszczególnymi akapitami. Przystępując do wykonania zadania, zrób najpierw notatki do każdego z punktów polecenia. Zapisz słownictwo potrzebne do realizacji każdego z nich. Następnie zastanów się, jak możesz w logiczny sposób połączyć zapisane wyrazy w ramach realizacji każdego z punktów. Jakich łączników i konstrukcji gramatycznych możesz użyć? Następnie połącz poszczególne punkty ze sobą, tak aby tekst jako całość był logiczny. Pamiętaj, że tekst nie może być zbiorem przypadkowo zebranych myśli.

4 ZAKRES ŚRODKÓW JĘZYKOWYCH

Istotnym elementem oceny tekstu jest tzw. zakres środków językowych, czyli poziom zróżnicowania zastosowanych przez ciebie struktur gramatycznych oraz słownictwa i frazeologii. Możesz uzyskać za to maksymalnie 2 punkty. Przygotowując się do egzaminu, staraj się zapamiętać nie tylko jedną konstrukcję (np. *Ich möchte wissen ...*) lub wyraz (np. *anfangen*), ale także struktury i/lub wyrazy synonimiczne (np. *Ich möchte erfahren; beginnen*). Pisząc tekst, nie używaj ciągle tych samych konstrukcji i zwrotów – staraj się zawrzeć w swojej wypowiedzi urozmaicone słownictwo i zróżnicowane struktury gramatyczne. Unikaj w szczególności określeń pospolitych typu: *miły, ładny, interesujący, dobry*. Staraj się zawsze używać określeń typowych dla danego tematu. Nie pisz, że pogoda jest ładna. Napisz, że świeci słońce lub że jest wietrznie czy bezchmurnie.

5 POPRAWNOŚĆ JĘZYKOWA TEKSTU

W ocenie poprawności środków językowych uwzględnia się błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi. Za poprawność gramatyczną, leksykalną i ortograficzną możesz otrzymać maksymalnie 2 punkty. Najważniejsze jest to, aby twoja wypowiedź była komunikatywna, tzn. abyś przekazał/przekazała określone w poleceniu treści w sposób czytelny dla odbiorcy, a nie abyś nie popełnił/popełniła żadnego błędu gramatycznego. Przy nielicznych błędach niezakłócających komunikacji możesz również otrzymać maksymalną liczbę punktów za poprawność gramatyczną.

6 KOREKTA TEKSTÓW

Pamiętaj, że pierwszą wersję tekstu możesz napisać na brudno. Gdy to zrobisz, przeczytaj go uważnie. Najpierw sprawdź tekst pod kątem treści – czy przekazałeś/przekazałaś wszystkie wymagane w poleceniu informacje i czy tekst jest logiczny i spójny. Następnie spójrz na swoją pracę pod kątem urozmaicenia słownictwa i struktur gramatycznych. Na samym końcu sprawdź poprawność gramatyczną i ortograficzną. Wprowadź konieczne poprawki i przepisz całość do czystopisu w arkuszu egzaminacyjnym. Uwaga! Kontroluj na bieżąco czas, który ci pozostał!

TYPY ZADAŃ

TEST 1

Zadanie 10. (0-10)

W zeszłym tygodniu były twoje urodziny i z tej okazji zorganizowałeś/zorganizowałaś dla swoich przyjaciół imprezę w lokalu. Podziel się swoimi wrażeniami na blogu.

- Napisz, dlaczego wybrałeś/wybrałaś ten lokal.
- Opisz przebieg imprezy.
- Wyraź radość z otrzymanych prezentów.
- Wyraź swoją opinię na temat świętowania urodzin w ten sposób i napisz, czy będziesz chciał/chciała zorganizować podobną imprezę w przyszłym roku.

Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z czterech podpunktów, pamiętając, że jej długość powinna wynosić **od 80 do 130 słów** (nie licząc słów w zdaniach, które są wytłuszczone). Oceniane są: umiejętność pełnego przekazania informacji (4 punkty), spójność i logika wypowiedzi (2 punkty), bogactwo językowe (2 punkty) oraz poprawność językowa (2 punkty).

CZYSTOPIS

Thema:

Meine Geburtstagsparty

Kommentar:

Letzte Woche hatte ich Geburtstag. Ich habe meine Freunde in ein Lokal eingeladen.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- Zapoznaj się z informacjami, które muszą znaleźć się w twoim tekście. W brudnopisie sporządź odnoszące się do każdego punktu notatki. Spisz też przydatne słownictwo, zwroty i struktury gramatyczne.
- Nie powtarzaj informacji – zabiorą twój czas i wiele słów z limitu, jaki masz do wykorzystania.
- Nie pisz urywanymi zdaniami. Pamiętaj: aby tekst był spójny, dobrze jest używać łączników i zdań złożonych.

Typy wypowiedzi pisemnych, które mogą wystąpić w ramach egzaminu pisemnego, to:

- E-MAIL,
- LIST PRYWATNY,
- WIADOMOŚĆ NA BLOGU,
- WIADOMOŚĆ NA FORUM INTERNETOWYM.

INFORMACJE OGÓLNE

Maturzystów zdających egzamin ustny z języka obcego na poziomie podstawowym obowiązuje ten sam egzamin, co uczniów zdających egzamin na poziomie rozszerzonym. Egzamin składa się z rozmowy wstępnej, mającej charakter rozgrzewki językowej, która ma na celu oswojenie zdającego z sytuacją egzaminacyjną, oraz z trzech zadań, które podlegają ocenie przez komisję egzaminacyjną. Są to następujące typy zadań:

- rozmowa z odgrywaniem roli,
- opis ilustracji i odpowiedzi na trzy pytania,
- wypowiedź na podstawie materiału stymulującego oraz odpowiedzi na dwa pytania.

Po każdym zadaniu zdający ma możliwość zakończenia egzaminu.

WSKAZÓWKI

1 SPRAWNOŚĆ KOMUNIKACYJNA – ELEMENTY POLECENIA

W ocenie sprawności komunikacyjnej egzaminujący bierze pod uwagę, do ilu elementów z polecenia udało ci się odnieść w swojej wypowiedzi oraz ile z tych elementów rozwinąłeś/rozwinęłaś. Aby otrzymać jak najwięcej punktów, powinieneś/powinnaś pamiętać o wszystkich czterech elementach wskazanych w każdym zadaniu:

- w zadaniu 1: odnieść się do wszystkich czterech kwestii poruszonych w poleceniu,
- w zadaniu 2: opisać ilustrację i odpowiedzieć na trzy pytania,
- w zadaniu 3: wybrać element najlepiej spełniający warunki określone w poleceniu i uzasadnić wybór; wyjaśnić powód wyeliminowania pozostałych elementów i odpowiedzieć na dwa pytania.

W każdym zadaniu za odniesienie się do wszystkich czterech elementów możesz otrzymać 6 punktów – ogółem maksymalnie 18 punktów.

2 ODPOWIEDZI ROZWINIĘTE

Wypowiedzi na egzaminie powinny być rozwinięte. Nie odpowiadaj zdawkowo na pytania. Musisz rozwinąć swoje odpowiedzi. Jeżeli na pytanie: *Wie verbringen Sie Ihre Freizeit?* odpowiesz: *Ich gehe oft ins Kino*, egzaminujący uzna, że odniosłeś/odniosłaś się jedynie do elementu zadania. Dopiero odpowiedź np. *Ich gehe oft ins Kino, aber ich sehe auch gern fern* będzie mogła być uznana za rozwiniętą.

Podczas wypowiedzi należy zwrócić szczególną uwagę na to, aby odpowiadać konkretnie na zadane pytania, a nie udzielać odpowiedzi jedynie luźno związanych z tematem.

3 ZAKRES STRUKTUR LEKSYKALNO-GRAMATYCZNYCH

Pamiętaj, że nie musisz znać wielu słów, aby dobrze zdać egzamin. Osoba poprawnie posługująca się prostym językiem może również otrzymać wysoką liczbę punktów. Skoncentruj się na słownictwie, które znasz, i staraj się wyrażać swoje myśli jedynie z pomocą tych słów. Nie myśl o tym, jakich słów ci brakuje, tylko o tym, jak możesz przekazać daną treść z wykorzystaniem znanego ci słownictwa. Przed egzaminem wykonaj jak najwięcej ćwiczeń leksykalnych i systematycznie powtarzaj słownictwo, najlepiej tworząc samodzielnie zdania i własne wypowiedzi.

4 POPRAWNOŚĆ WYPOWIEDZI

Egzaminujący nie oczekuje, że będziesz posługiwał/posługiwała się skomplikowanymi strukturami leksykalno-gramatycznymi, typowymi dla języka pisanego. W ocenie poprawności wypowiedzi egzaminujący zwraca przede wszystkim uwagę na to, czy twoja wypowiedź jest czytelna, czy może być zrozumiana bez problemu przez odbiorcę. Nawet jeśli zrobisz kilka błędów gramatycznych, które nie będą miały wpływu na przekaz informacji, możesz otrzymać wysoką liczbę punktów.

5 PŁYNNOŚĆ WYPOWIEDZI

Ucz się wyrażać i zwrotów podanych w banku zwrotów, tworzą one gotowe frazy, a ich znajomość da ci dużo pewności podczas wypowiedzi. Będą przychodziły ci do głowy automatycznie, a ty skoncentrujesz się na treści rozmowy i będziesz w stanie płynnie prowadzić dialog z egzaminującym. Zawsze korzystaj z każdej okazji, aby mówić w języku niemieckim. Ćwicz jak najczęściej dialogi z innymi osobami.

6 ODPOWIEDZI WYMIJAJĄCE

Na egzaminie unikaj odpowiedzi wymijających typu: *Ich weiß nicht*, *Ich mag das nicht*. Nie odpowiadaj np. na pytanie: *Was ist dein Lieblingsbuch?* – *Ich lese keine Bücher*. Nawet jeśli jest to prawdą. Takie odpowiedzi nie pokazują twojej znajomości słownictwa. Na egzaminie oczekiwane są od zdającego bardziej rozbudowane odpowiedzi. Wszystkie tego typu odpowiedzi będą oceniane jako nieuwzględnione.

7 PRZERWY NA ZASTANOWIENIE

W rozmowie rzeczą naturalną są przerwy na zastanowienie. Nie obawiaj się ich, zawsze możesz je wypełnić zwrotami: *Also ...*, *Na ja ...* Są to naturalne elementy języka mówionego. Jeżeli jednak przerwy są nienaturalnie długie i zakłócają przekaz komunikatu, wtedy wypowiedź w kryterium płynności zostanie z pewnością oceniona niżej.

8 WYMOWA

W trakcie przygotowania do egzaminu ustnego nie zapomnij o ćwiczeniu wymowy. Ucząc się słów czy zwrotów, powtarzaj je na głos. Zwracaj szczególną uwagę na aspekty, które sprawiają ci trudność, np. na wymowę głosek ü, ä, lub ö czy na wymowę długich samogłosek. Wymowa podlega również ocenie na egzaminie maturalnym.

9 KONTROLA CZASU

Na egzaminie ustnym czas na wykonanie każdego zadania oraz na przygotowanie jest ściśle określony. Nie denerwuj się, jeśli zobaczysz, że egzaminujący podczas twojej wypowiedzi spogląda na zegarek. Nie wolno ci przekroczyć czasu przeznaczanego na wykonanie każdego z zadań. Wypowiedź musisz zaplanować tak, aby w ściśle określonym czasie wykonać wszystkie punkty polecenia. Podany na arkuszu maturalnym czas jest czasem maksymalnym, nie czasem, jaki musi być dotrzymany. Jeśli uda ci się zrealizować wszystkie punkty, możesz zakończyć zadanie i przejść do następnego. Jeśli jednak czas na wykonanie zadania upływał, a ty nie zdążysz zrealizować zadania w pełni, egzaminujący będzie musiał ci przerwać i poprosi cię o przejście do następnego.

10 KOLEJNOŚĆ REALIZACJI ZADAŃ

Zadania musisz realizować w kolejności, w jakiej występują w zestawie. Po zakończeniu zadania, nawet jeśli czas przeznaczony na egzamin się nie skończył, nie wolno ci już powrócić do wcześniejszych zadań i uzupełnić swojej wypowiedzi. Zanim więc zakończysz zadanie przed upływem czasu przeznaczanego na jego wykonanie, zastanów się dobrze, czy wykonałeś/wykonałaś wszystkie jego punkty i czy na pewno nie chcesz jeszcze czegoś uzupełnić. Pamiętaj, że jeżeli w ogóle odmówisz przystąpienia do realizacji zadania, nie będziesz mieć już możliwości powrotu do jego wykonania.

11 POMOC EGZAMINUJĄCEGO

Ważne jest, abyś potrafił/potrafiła samodzielnie odnieść się do wszystkich czterech elementów w każdym zadaniu i nie korzystał/korzystała z pomocy egzaminującego. Pamiętaj jednak, że masz prawo prosić egzaminującego o powtórzenie, doprecyzowanie lub sformułowanie pytania w inny sposób, jeżeli nie jesteś pewien/pewna, czy dobrze zrozumiałeś/zrozumiałaś jakiś wyraz czy nawet całe pytanie. Jeśli poprosisz o powtórzenie pytania, a egzaminator powtórnie odczyta pytanie w takim samym brzmieniu, nie będzie to traktowane jako pomoc. Wszystkie przypadki przeformułowania pytań w celu ich uproszczenia są uważane jednak za formę pomocy przez egzaminującego i zostają uwzględnione w ocenie sprawności komunikacyjnej poprzez odjęcie punktów.

ROZMOWA WSTĘPNA

Rozmowa wstępna trwa około 2 minut. Ma ona charakter rozgrzewki językowej i ma na celu oswojenie cię z sytuacją egzaminacyjną. W zestawie dla egzaminującego znajduje się po 5 pytań do 5 tematów z katalogu maturalnego. Lista pytań zamieszczona jest wyłącznie w zestawie dla egzaminującego.

Egzaminujący zada ci proste pytania dotyczące twojego życia i twoich zainteresowań. Pytania mogą być ze sobą powiązane tematycznie – kolejne pytanie może stanowić uzupełnienie twojej odpowiedzi na pierwsze. Może się jednak zdarzyć, że egzaminujący będzie chciał zmienić temat, np. w przypadku gdy zauważy, że nie radzisz sobie z odpowiedzią na wcześniejsze pytanie lub właśnie odwrotnie – temat jest dla ciebie zbyt prosty i nie pozwala ci w pełni pokazać twoich umiejętności. Liczba pytań będzie różna w przypadku różnych zdających. Jeżeli będziesz odpowiadać na pytania szybko bądź bardzo krótko, egzaminujący zada ci tyle pytań, ile okaże się konieczne do przeprowadzenia dwuminutowej rozmowy. Egzaminujący może zadać kilka pytań i rozmowa może dotyczyć różnych tematów.

- Ta część egzaminu nie jest punktowana, ale warto się do niej dobrze przygotować, gdyż już podczas tej rozmowy egzaminujący będzie wyrabiał sobie zdanie na temat twoich umiejętności językowych.
- Na pytania egzaminującego staraj się udzielać wyczerpujących odpowiedzi. Nigdy nie odpowiadaj jednym słowem czy wyrażeniem.

ROZMOWA Z ODGRYWANIEM ROLI

To zadanie polega na odegraniu podczas rozmowy z egzaminującym określonej w poleceniu roli.

Pamiętaj, żeby rozwinąć wszystkie cztery kwestie zawarte w zadaniu egzaminacyjnym. Bądź przygotowany/przygotowana na to, że egzaminujący poprosi cię o dokładniejsze objaśnienie jednej z kwestii oraz że nie zgodzi się z tobą odnośnie do jednej z nich, i odpowiednio zareaguj na jego wypowiedzi.

OPIS ILUSTRACJI

To zadanie polega na opisaniu zdjęcia, a następnie udzieleniu odpowiedzi na trzy pytania zadane przez egzaminującego. Pierwsze pytanie wymaga interpretacji sytuacji na zdjęciu.

Drugie pytanie nawiązuje do sytuacji przedstawionej na zdjęciu, może dotyczyć twoich osobistych zainteresowań, preferencji, planów lub opinii, a może też być sformułowane ogólniej i nie dotyczyć twojej osoby. Trzecie pytanie, również luźno związane z tematyką zdjęcia, wymaga zrelacjonowania jakiegoś wydarzenia z życia twojego lub twoich przyjaciół/bliskich, czyli użycia czasu przeszłego.

TEST 1

Zadanie 1. 🕒 3 minuty

Jesteś na kursie językowym w Hamburgu. Właśnie obejrzałeś/obejrzałaś przedstawienie w ramach festiwalu teatralnego, które zostało ci polecane przez twoich gospodarzy. Po powrocie dzielisz się z nimi wrażeniami z przedstawienia. Poniżej podane są cztery kwestie, które musisz omówić w rozmowie z egzaminującym.

Aktorzy

Reakcje publiczności

Twoje wrażenia z wieczoru

Fabula przedstawienia

Rozmowę rozpoczyna egzaminujący.

Zadanie 2. 🕒 4 minuty

PYTANIA DLA EGZAMINUJĄCEGO

- 1 Was möchte die Frau ihrer Freundin zeigen?
- 2 Nehmen Sie viel Gepäck, wenn Sie reisen? Warum?
- 3 Erzählen Sie von Ihrer letzten Reise, die Sie gemacht haben.

- Ponieważ wysoko oceniana jest realizacja wszystkich kwestii zawartych w poleceniu – wypowiedz się najpierw krótko na temat wszystkich, a dopiero następnie je rozwiń.
- Nie tłumacz określeń użytych w zestawie egzaminacyjnym. Zbierz skojarzenia związane z tymi określeniami i pomyśl, jak możesz do nich nawiązać. Jakie pytania możesz zadać swojemu rozmówcy? Co sam/sama masz na dany temat do powiedzenia? Pamiętaj, że od ciebie zależy, w jaki sposób poruszysz każdą kwestię.
- Jeżeli w treści polecenia w jednej kwestii zawarte są dwa podpunkty – pamiętaj, że w swojej odpowiedzi musisz się odnieść do każdego z nich.
- Bądź przygotowany/przygotowana na to, że egzaminujący poprosi cię o dokładniejsze objaśnienie jakiejś kwestii.
- Egzaminujący nie zgodzi się z tobą odnośnie do jednej z poruszanych kwestii. Nie oznacza to, że twoja wypowiedź była błędna czy niewłaściwa. Jest to przewidziana w egzaminie okazja dla ciebie do wykazania się umiejętnością uprzejmego bronięcia swojego stanowiska.
- Kwestie zawarte w poleceniu będą zapewne wymagały użycia różnych czasów: teraźniejszego podczas wyrażania np. swojej opinii, przeszłego, np. w nawiązaniu do jakiegoś wydarzenia z przeszłości oraz przyszłego do wyrażenia np. swoich planów. Uważaj więc na odpowiednie użycie każdego czasu.

- Pamiętaj, aby w opisie zawrzeć trzy najistotniejsze elementy:
 - kto jest przedstawiony na ilustracji,
 - gdzie się znajduje,
 - co robi.
- Nie opisuj zdjęcia zbyt szczegółowo, postaraj się rozwinąć swoją wypowiedź, dodając własne odczucia lub opinie. Inne elementy, którymi można wzbogacić opis zdjęcia, to na przykład:
 - prawdopodobna relacja między przedstawionymi osobami,
 - uczucia lub myśli tych osób,
 - możliwe przyczyny lub konsekwencje przedstawionej sytuacji,
 - twoje odczucia lub opinie na temat tej sytuacji.
- Zarówno podczas opisywania zdjęcia, jak i podczas odpowiadania na pytania wspieraj się gotowymi frazami, które pozwolą ci lepiej skoncentrować się na samej wypowiedzi.
- Pamiętaj o użyciu czasu przeszłego podczas odpowiedzi na trzecie pytanie, które zada ci egzaminujący.

MATERIAŁ STYMULUJĄCY

Przed rozpoczęciem tego zadania masz około 1 minuty na zapoznanie się z jego treścią i przygotowanie się. Zadanie składa się z dwóch części. W pierwszej masz dokonać wyboru jednej spośród dwóch lub trzech propozycji przedstawionych na ilustracjach (zdjęciach, plakatach lub rysunkach) i uzasadnić tę decyzję. W drugiej części egzaminujący zada ci dwa pytania, luźno związane z tematyką materiału wizualnego. Jedno z nich z reguły wymaga omówienia zalet lub wad jakiegoś zagadnienia.

TEST 1

Zadanie 3. 5 minut

Popatrz na zdjęcia 1-3.

Twoja szkoła chce zorganizować dodatkowe zajęcia sportowe. Uczniowie są proszeni o wyrażenie opinii na temat wysuniętych propozycji.

- Wybierz zdjęcie, które przedstawia zajęcia, które uważasz za najbardziej atrakcyjne i w których byś chętnie uczestniczył/uczestniczyła, i uzasadnij swój wybór.
- Wyjaśnij, dlaczego odrzucasz pozostałe propozycje.

Zdjęcie 1.

Zdjęcie 2.

Zdjęcie 3.

- W swojej wypowiedzi nakreśl najpierw krótko temat wszystkich propozycji.
- Nie trać czasu na szczegółowe opisywanie wszystkich zdjęć w zestawie egzaminacyjnym, pamiętaj jednak, aby odnieść się do każdego z nich.
- Skup się na swojej decyzji i jej uzasadnieniu.
- Następnie przejdź do uzasadnienia, dlaczego odrzucasz pozostałe propozycje.
- Uzasadniając wybór bądź odrzucenie propozycji, nawiąż do kilku istotnych szczegółów materiału stymulującego.
- Pamiętaj, aby w swojej wypowiedzi odnieść się do wszystkich propozycji w zestawie egzaminacyjnym.

PYTANIA DLA EGZAMINUJĄCEGO

- 1 An welchen Sportveranstaltungen nehmen Sie gern teil? Warum?
- 2 Wären Sie dafür, dass man die Zahl der Sportstunden in den Schulen erhöht? Warum?
- 3 Was charakterisiert einen guten Leistungssportler? Warum?
- 4 Warum sind die Mannschaftssportarten in der Schule so wichtig?